

NIETECHNICZNE STRESZCZENIE DOŚWIADCZENIA

1. Tytuł projektu „OCENA ZACHOWANIA KUR NIEŚNYCH W KONTEKŚCIE HODOWLI O OBNIŻONYM POZIOMIE STRESU”
2. Czas trwania projektu 2017-2022
3. Słowa kluczowe (maksymalnie 5 słów) behavior, kura domowa, test otwartego pola, stres
4. Cel projektu (art. 3 ustawy) (wpisać odpowiednią kategorię z poniższych) .E.

A. Badania podstawowe

B. Badania translacyjne lub stosowane

C. Badania mające na celu zachowanie gatunku

D. Badania z zakresu medycyny sądowej

E. Badania zapewniające poprawę dobrostanu zwierząt lub warunków chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich

F. Badania w celu opracowania i produkcji produktów leczniczych, środków spożywczych, pasz lub innych substancji lub produktów, lub badań ich jakości, skuteczności lub bezpieczeństwa stosowania

G. Badania w celu ochrony środowiska naturalnego

H. Badania w celu kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego lub szkolenia w celu nabycia lub doskonalenia kompetencji zawodowych

5. OPIS PLANOWANEGO DOŚWIADCZENIA

Należy określić cel naukowy lub edukacyjny doświadczenia, w tym przewidywane szkody, jakie może ono spowodować u wykorzystywanych zwierząt, i korzyści, jakie przyniesie ono dla rozwoju nauki i dydaktyki. Maksymalnie 250 słów, tekst musi być zrozumiały dla niespecjalisty.

Bardzo istotnym aspektem w fermowej hodowli kur jest obniżenie poziomu stresu. Przeprowadzono badania, w których wykazano możliwość oceny profilu behawioralnego kur. Nie określono jednak czy ma on związek z poziomem stresu, który może wynikać z wielu przyczyn. Planowane badania mieszczą się w kwalifikacji badań podstawowych w zakresie zachowania zwierząt. Celem doświadczenia jest ocena zachowania kur nieśnych w kontekście hodowli o obniżonym poziomie stresu. Obserwacja jakie zachowania mogą być wyznacznikiem zwiększonego poziomu stresu może okazać się kluczowa do rozwiązania problemu nadmiernej ekspozycji ptaków hodowlanych na stres. Ptaki biorące udział w doświadczeniu pochodzą będą ze stada zarodowego rasy Zielononóżki kuropatwianej (50szt) oraz Polbar (50szt). Wszystkie ptaki są oznakowane skrzydłowymi znaczkami indywidualnymi co ułatwi identyfikację osobniczą podczas doświadczenia. Zwierzęta na czas doświadczenia będą utrzymywane w 4 klatkach po 25 kur. Wszystkie ptaki będą poddane testowi otwartego pola

(Czynność 2) testowi bezruchu tonicznego (Czynność 3) kontroli masy ciała (Czynność 4) oraz zostanie pobrana krew i pióra do analiz biochemicznych (Czynność 5). Po zakończeniu doświadczenia ptaki zostaną wprowadzone do stada aktywnego.

6. LICZBA ORAZ GATUNKI ZWIERZĄT PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W DOŚWIADCZENIU

kura domowa 100 sztuk

7. OPIS UWZGLĘDNIENIA ZASAD ZASTĄPIENIA, OGRANICZENIA I UDOSKONALENIA¹

Zastąpienie: Obserwacji zachowań zwierząt podczas ekspozycji na nowe obiekty czy bezpośredni kontakt z człowiekiem nie można przeprowadzić w inny sposób niż na żywym organizmie. Zostaną podjęte wszelkie środki, aby zminimalizować jakikolwiek dyskomfort ptaków. Wszystkie osoby uczestniczące w badaniach przeszły odpowiednie szkolenia oraz posiadają umiejętności i uprawnienia niezbędne do obchodzenia się z drobiem. Kura domowa jest powszechnie wykorzystywana w badaniach behawioru zwierząt.

Ograniczenie: W doświadczeniu zaplanowano użycie 100 kur. Jest to minimalna liczba ptaków potrzebnych do otrzymania wiarygodnych, ze statystycznego punktu widzenia, wyników testów behawioralnych uwzględniając trudność w mierzalności zachowania się zwierząt. Przygotowując projekt badawczy, sprawdziłam istniejącą wiedzę w zakresie objętym wnioskiem badawczym, w bazach danych: ScienceDirect, Web of Science.

Wykorzystałam słowa kluczowe: laying hen/behaviour/open field test/stress

Na podstawie przeszukania istniejącej literatury, stwierdzam, że do tej pory nie prowadzono badań w kierunku oceny zachowania kur nieśnych w aspekcie obniżonego poziomu stresu.

Wszelkie procedury mogące wywołać ból lub dyskomfort zostały zminimalizowane do poziomu łagodnej kategorii dotkliwości. Obserwacja jakie zachowania mogą być wyznacznikiem zwiększonego poziomu stresu może okazać się kluczowa do rozwiązania problemu nadmiernej ekspozycji ptaków hodowlanych na stres poprzez włączenie określonych cech do kryterium selekcyjnego.

---

¹ Przy wypełnianiu wzorować się na instrukcji wypełniania wniosku W1 punkt. 8